REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA" iese în fie-care ɖi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 179. Brașov, Duminecă 15 (28) August. 1904.

Din crisă în crisă.

Din crisă în crisă! Acésta este nota caracteristică a situațiunei interióre actuale în Ungaria, de când cu obstrucțiunea cea vestită. Atuncĭ a fost crisă parlamentară și de guvern și crisă în creerii prea de tot aprinșĭ ai șoviniștilor, a mai fost totodată un fel de întroducere a crisei economice, de care sufere aɖĭ țéra atât de cumplit în urma secetei de pe câmpii, și — de ce am voi sĕ o rătăcem? — și a secetei din pungile contribuabililor și din visteria statului.

Nu scim cine a voit sĕ facă socotéla, câte cuvinte s'au vorbit în sala noului parlament din Budapesta în favorul postulatelor naționale maghiare față cu armata în tot timpul obstrucțiunei ce a durat peste un an de ɖile. Auɖim, că acest temerar aritmetic nicĭ până 'n ɖiua de aɖĭ n'a putut sĕ isprăvéscă cu calcularea sa, în schimb însĕ cu atâț mai vêrtos au isprăvit'o obstrucționiștii din oposițiune cu apucăturile lor menite a ațîța massele — căcĭ nu mai prind. Cele mai multe deputații maghiare și maghiaróne, ce peregrinaseră în timpul debutului lui Apponyi ca președinte al Camerei la Budapesta, ca'sĕ céră neamânata înființare a armatei naționale maghiare, par'că au întrat în pămênt.

Nicĭ o mișcare nu se mai observă între Maghiarĭ în direcțiunea revindicării acestui postulat, ci pretutindenĭ se vĕd fețe îngrijite din causa crisei economice, ce le bate pe tóte cele-lalte. Insu-șĭ unul din organele cele mai încolțate obstrucționiste esclamă aɖĭ cu adîncă părere de rĕu, — că: puțin își bat capul ómenii cu politica, când îi apasă grijĭ materiale. Ce sĕ mănânce la érnă cei-ce n'au avut recoltă? Din ce sĕ cumpere ei în piața scumpă? Cu ce sĕ-șĭ țină ei vitele, caii, oile, décă n'au ce le trebue?

Étă de ce au căɖut în momentele de față așa de mult acțiile agitațiunilor șoviniste. Omul când n'are ce mânca, nu se ocupă cu politica. La acésta sunt a-se mai adauge intrigile și disensiunile cele multe, ce au isbucnit în partidul independist și faptul, că acesta își pierde tot mai mult din nimbul și popularitatea sa, convingêndu-se massele poporului maghiar, că nu numai că n'au fost în stare la dobândi postulatele naționale și a întroduce limba de comandă maghiară în armată, dér încă le-au mai adus pe cap pe contele Ștefan Tisza cu sistemul urgisit tiszaist.

Starea neisprăvită și plină de nemulțumirĭ și de micĭ amărăciunĭ causate de frecările personale din sinul partidelor maghiare, ce concade cu crisa economică, cu lamentările bieților țĕranĭ, cu pretensiunea lor justă și intețită de a se lua mĕsurĭ seriόse din partea guvernului, spre a li-se veni în ajutor pe tótă linia; mai departe încurcătura produsă tocmai în privința economică prin aceea că încă nu s'a încheiat nicĭ pactul cu Austria, nicĭ tractatele comerciale cu statele streine si că prospectele de resultate mulțumitóre la încheierea lor sunt fórte slabe: tote aceste fac numai sĕ se înăsprésca tot mai mult atât crisa politică, ce e departe încă de a se fi delăturat, cât și crisa actuală economică.

E departe, ɖicem, de a se fi resolvat crisa, ce a isbucnit în sînul partidelor maghiare de când cu obstrucțiunea ultimă. Partidele și fracțiunile oposiționale se pregătesc cu tóte la lupta decisivă, ce va isbucni la tómnă, când se va reîntruni dieta.

Multe cestiunĭ grave vor fi la ordinea ɖilei și se va trata înainte de tóte de esistența chiar a oposițiunei koșuthiste. In privința acésta publicăm mai jos un estras dintr'o informațiune ce-o primesce o fóie vienesă de la Budapesta, care dă a se înțelege, că noul partid al lui Banffy are șanse de a se mări și de a ocupa terenul predominat aɖĭ de oposiția kossuthistă. Naționalitățile, ɖice amintita fóie, vor scăpa de dracu și vor da de mumă-sa.

Ajutóre pentru incediațĭ.

Pentru Românii nenorocițĭ prin incendiu din comunele Câmpenĭ, Ostrovul-mare (Hunedóra), Sotelec, (Solnoc-Dăbâca) și Mădăraș (Sătmar) — au mai întrat la Redacțiunea ɖiarului nostru, următórele sume:

Din *Brașov*: de la d-nii Petru *Pop* 10 cor., Ioan *Săbădeanu* 10 cor., N. N. 20 cor., Traian H. *Pop* 4 cor., N. *Flusturanu* 4 cor., Augustin *Faul* 2 cor,, Victor *Branisce* 2 cor., Dem. *Eremias Nepoții* 5 cor., Dr. Constantiu *Sotir* 4 cor., Teodor *Christan* 2 cor., Florea *Pernea* 2 cor.

Din *Vaida-Recea*: de la d-l Ioan *Petrișor* învĕțător 3 cor.

Din *Bucurescĭ*: de la d-l Alesandru L. *Lăzureanu* 18 cor. 80 b. (20 Lei).

Suma	*86 cor. 80 banĭ.*
Transport din Nr. de la 13 (26) August	*150 „*
Suma totală:	***236 cor. 80 banĭ.***

***Brașov**, 14 (27) August.*

Dietele provinciale austriace. Din Viena se anunță, că sesiunea dietelor provinciale austriace se va deschide la 20 Septemvrie n.

Partidul independist și partidul banffist. Sub titlul „Descompunerea partidului independist" diarul vienes „Schwarz-Gelb" publică o interesantă corespondență din Budapesta, în care se vorbesce despre descompunerea partidului independist și despre rolul, ce i-se reservă „noului partid" banffist. Intrigele micĭ și marĭ din sînul partidului, purtarea șovăitóre a lui Francisc Kossuth și încetarea obstrucțiunei, au sdruncinat adênc încrederea alegĕtorilor în acest partid.

Din acéstă descompunere — ɖice corespondentul fóiei vienese — monarchia și naționalitățile din Ungaria nu vor trage ce-i drept folóse, căcĭ în'mĕsura în care decade autoritatea partidului independist începe sĕ crésca influența „noului partid" de sub conducerea lui Banffy, care va lua în primire moștenirea partidului independist. Mare deosebire între programul „noului partid" și cel al partidului independist, nu este dér șovinismul nebun maghiar crede, că „noul partid" sub conducerea lui Banffy, care întrunise odinióră încrederea Corónei, are șanse marĭ pentru politica viitóre maghiară. Pe lângă numeroșĭ partisanĭ nemulțumițĭ ai partidului independist au trecut în tabĕra lui Banffy și alegĕtorĭ din cercurile liberale și apponyiste.

Descompunerea partidului independist — urméză corespondentul — nu póte fi decĭ privită ca o slăbire a șovinismului maghiar, ci din contra ca o potențare a acestuia, așa că el în desvoltarea sa va persecuta și în viitor naționalitățile și va provoca Austria și dinastia, décă nu i-se va pune capĕt de o mână energică. Cel care privesce lucrurile mai departe, trebue sĕ considere crescerea influinței „partidului nou" drept nu pericol serios pentru monarchie și naționalitățile din Ungaria.

Pórta și nota puterilor. O scire telegrafică din Constantinopol spune, că Pórta pregătesce tocmai acum rĕspunsul la nota de la 15 August a puterilor în afacerea sporirei ofițerilor în jandarmeria macedonénă. Ofițerii și subofițerii puterilor vor pleca în curênd în Macedonia. Italia încă și-a designat numĕrul necesar de ofițerĭ în contingentul ce se va spori.

Consecențele unei politice nefoste. „*Este permis Ungurului sĕ fie creștin?*" Intrebarea acésta și-o pune într'un articol redacția diarului „E-k" din Clușiŭ din incidentul constituirei unei societățĭ a lucrătorilor creștinĭ în acel oraș. S'a întêmplat adecă, că în capitala șovinismului maghiar, adunarea constituantă amintită a fost tulburată de o cétă de socialiștĭ in-

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Țĕranii din Basarabia.*)

Locuința țĕranului român din Basarabia constă dintr'o căsuță construită din cărămidă și lemnărie de construcțiune. Cărămida de pămênt, materialul principal din care se construesce acéstă locuință, se confecționéză din pămênt lutos amestecat cu paie tăiate și băligar. Acest material, din causa fermentațiunii băligarului, póte fi considerat ca fórte nesănătos.

Când locul pentru casă este ales, țĕranul începe construcțiunea locuinții sale bătênd în pămênt nisce parĭ, numițĭ *cuie*; apoi aceste cuie, a căror înălțime este aceea a viitorilor părețĭ, se împletesce cu nuiele, trestie, stufărie, ér după-ce împletitura s'a isprăvit, peste ambele părțĭ ale împletiturii se lipesce *ciamur*.

După-ce pĕreții sunt gata, se face tavanul și în fine acoperișul.

Construirea unei locuințe nouĕ se face cu óre-care solemnitate. Țĕranul învită pe consătenii sĕi; invitații se împart în douĕ grupurĭ; pe când unii benchetuesc, bĕnd și mâncând cele pregătite de stăpânul casei, alții lucréză la zidirea casei; apoi cei dintâiŭ se pun la lucru ér cei din urmă la chef.

Casele cu ciamur se construesc în partea Basarabiei pe unde sunt pădurĭ, ér prin județele lipsite de pădurĭ, împletiturĭ nu se fac și zidăria întrégă se face din cărămidă de pămênt. In Bugeac țĕranii construesc case din *oolit*, care e fórte resistent la umeɖélă.

Imprejurul casei, din afară, se face de obiceiŭ tradiționala prispă. Casa apoi se spoesce și se văruesce pe din afară și pe dinăuntru, zugrăvindu-se împrejurul ferestrilor fioricele. Acoperișul se face séu de trestie, séu de paie. Hornurĭ alocurea se fac, ér alocurea nu, și în acest din urmă cas fumul trece de-adreptul printr'o gaură în pod, unde rĕspândindu-se, afumă acoperișul, făcêndu-l negru ca fundul céonului. Casa țĕranului din Basarabia are o tindă, care desparte douĕ odăi séu o odaie și o cămăruță. Păreții din lăuntru sunt próspețĭ văruițĭ, ér podelele spoite cu lut.

Locuința țĕranului român e fórte curată și acéstă curățenie, uimind pe Rușĭ, obicĭnuițĭ cu necurățenia țĕranului rus, face pe etnograful rus Zasciuc sĕ esclame: „Este cu neputință a găsi la un popor de jos o curățenie așa de perfectă, ca aceea care se observă la locuința Moldoveanului din Basarabia".

Intr'un colț al odăii, spre rĕsărit, sunt atêrnate sf. icóne, împodobite cu florĭ artificiale séu adevĕrate, încadrate într'o draperie, făcută dintr'un cércéf cusut séu dintr'o bucată de borangic; în josul icónelor, pe o poliță, sunt lumînărĭ, care au ars la biserică în ɖiua Sf. Vinerĭ, prosfiră, snopĭ micĭ de grâu legațĭ de cruce Mai departe, pe părețĭ, câte-o litografie ruséscă, imaginea unui general séu a vre-unui episod de rĕsboiŭ.

De-alungul tavanului, pe-o poliță, sunt înșirate mere domnescĭ, ér pe la colțurĭ câte-o legătură de busuioc uscat, din care iese un miros ce umple aerul din odaie. Sub icóne, drept mobilă, e o laviță lungă de lemn, la țĕranii fruntașĭ câte un pat-divan, acoperit cu o saltea de paie, peste care e aruncat un leicer séu nisce *„scórțe țesute de mânĭ frumóse"*, precum ɖice țĕranul. Lângă pat e o masă acoperită cu o bucată de pânză curată.

Intr'unul din colțurile casei stă un scrin colorat, deasupra căruia sunt puse cu orênduială perine, scórțe și altele. Acésta e zestrea fetei.

Casa țĕrănéscă are de obiceiŭ trei ferestre și o mică ferestruică în dosul sobei. Asemenea și în cămăruța despre curte mai e o mică ferestruică, numită *ochiŭ*. Ferestrile au geamurĭ; rare-orĭ în loc de geam se vĕd bucățĭ de burduf, bine întins.

Acum douĕ-ɖecĭ de anĭ țĕranul român, pentru a-șĭ lumina locuința séra, întrebuința o ploscă umplută cu seu, avênd la mijloc un fitil; acum însĕ s'a

*) Din „*Crestomatia pentru toți Românii*" de George *Coșbuc*, apărută în dilele aceste în Bucurescĭ. Editura librăriei C. *Sfetea*. Prețul 90 banĭ.

ernaționalĭ, carĭ au huiduit imnul național maghiar, ér pressa jidovéscă a batjocorit pe cei-ce au îndrăsnit a-se constitui în societate cu firmă creştinéscă.

A început sĕ se strepeḑéscă dinții redactorilor şoviniştĭ de agurida, ce au mâncat-o timp de atâția anĭ, menajând şi sprijinind din rĕsputerĭ acțiunea corosivă şi disolvantă a sdrențarilor perciunațĭ de mai erĭ alaltă-erĭ, ajunşĭ acum dictatorĭ în pressa maghiară, în politică şi în mişcarea socială!

Datoria acestor redactorĭ va fi d'acum, sĕ caute rĕspunsul la întrebarea de mai sus şi sĕ aibă curagiul a-l spune pe față, angajându-se la o acțiune în consecență.

Englesii în Tibet. Intrarea Englesilor în Tibet şi ocuparea de către ei a cetății Lhassa preocupă viu cercurile politice şi diplomatice, mai ales pe cele din Rusia. Anglia a profitat de paralisarea Rusiei în actualul rĕsboiŭ cu Japonia, pentru a pune mâna pe o nouă parte din lume, care îi oferă avantagii estraordinare, mai ales pentru timpul când se va pune cestiunea împărțirei Chinei. Pentru acel timp Anglia se va presenta ca moştenitóre firéscă, şi nu de géba a urmărit ea de ḑecĭ de anĭ sĕ atragă în sfera sa de influență valea fluviului Gange, care e regiunea cea mai populată şi cea mai romantică şi mai bogată din colosul chines. Nu se póte preḑice de pe acum, că ce va face Anglia după-ce a reuşit sĕ se înstăpânéscă în Tibet şi ce formă de guvernament va da nouei sale posesiunĭ: stabili-va ea definitiv un resident acolo, orĭ-că va anexa pur şi simplu Tibetul?

Succesul Angliei este la tot casul o lovitură simțită pentru Rusia, care încurcată fiind actualmente în rĕsboiul cu Japonia, trebue sĕ tacă şi sĕ privéscă pasivă la pierderea sferei sale de influență ce o avea în Tibet în virtutea tractatului ce-l încheiase acum doi anĭ cu China, suzerana Tibetului.

„La Renaissance Latine“ despre Românii din Transilvania.

Sub titlul *„Românii din Transilvania“* revista *„La Renaissance Latine“* publică în numĕrul sĕu din August un lung articol, privitor la Româniĭ din Transilvania.

Articolul începe prin a spune, că proiectul asupra învĕțământului primar, lucrat de ministrul Berzeviczy, atrage atențiunea asupra sorțiĭ, ce li-s'a creat Românilor în regatul ungar de către politica şovinistă maghiară.

Maghiariĭ scăpând de stăpânirea streină — urmeză autorul — n'au avut altă grijă de cât sĕ asimileze şi sĕ absórbă pe cele 11 milióne de nemaghiarĭ şi prin diferite mijlóce au urmărit maghiarisarea Germanilor, Slavilor şi Românilor.

Româniĭ din Transilvania şi Ungaria constituesc aḑĭ un grup etnic particular de 3 milióne ómenĭ; ei susțin aprópe 3000 de şcóle primare, carĭ 'esistă în vîrtutea legei de la 1868 a naționalităților. Prin noul proiect li-se impune, ca toțĭ copiiĭ lor, carĭ trec prin şcóla primară, sĕ vorbéscă şi sĕ scrie curgĕtor unguresce, şi din momentul ce 20% din eleviĭ înscrişĭ în şcolile confesionale, vor recunósce limba maghiară ca limbă maternă, învĕțământul nu va mai fi dat în românesce, nemțesce şi sêrbesce, orĭ într'alt idiom slav, ci în unguresce. Uşor se póte pricepe, că nu va fi aşa de greu autorităților sĕ impună prin micii lor funcționarĭ o declarație de acéstă natură. Procentul de 20% va fi uşor atins şi naționalităților li-se va impune o limbă strĕină.

Vorbesce apoi de intrasigența politicianilor ungurĭ din dietă, unde în cursul discusiunilor naționalitățile sunt declarate ca „duşmanĭ internĭ ai statului“, ér când li-se rĕspunde, că nu este aşa, cei câțĭ-va deputațĭ nemaghiarĭ îşĭ aud cuvinte ca: „Aicĭ tótă lumea trebue sĕ fie unguréscă, şi din momentul ce se ridică cineva împotriva ideii de stat național maghiar, locul sĕu nu mai este aicĭ“. Cuvintele de felul acesta, nu traduc numai chipul de a vedé al unui individ, ci reflectă opiniunea majorității Maghiarilor.

De încheiere autorul articolului ḑice, că cuvinte ca cele amintite au un dureros rĕsunet la toțĭ Românii fără deosebire de granițe politice şi se observă de unii dintre ei, că „învoiala tăcută încheiată între România oficială şi puterile triplei alianțe, a constituit un joc de păcălélă.“

„Décă România şĭ-a ținut cu scrupulositate învoielile sale, décă a observat o atitudine neutră, guvernele din imperiul vecin nu şĭ-au îndeplinit întru nimic promisiunile şi nicĭ nu par dispuse a-le îndeplini nicĭ în viitor“. Apoi încheie aşa:

„Manifestații de simpatie asemenea cu aceea pe care o arată *liga acțiunei latine*, arată calea puterilor, carĭ doresc sĕ câştige prin amiciții internaționale o independență şi o autoritate, pe care un sistem prea strîns de alianță n'ar puté sĕ le garanteze“.

Rĕsboiul ruso-japones.

De câte-va ḑile sosesc érăşĭ sumedenie de scirĭ mai mult séu mai puțin esagerate asupra celor ce se petrec la Port-Arhur. Din scirile aceste nu ne putem orienta cu siguranță asupra adevĕratei situațiunĭ la Port-Arthur. Scim numai atât, că Japonesii asediéză cu violență estraordinară fortăréța şi că garnisóna rusă de acolo a ajuns la culmea periculului.

Ḑiarele englese asigură, că la *Tokio* se aşteptă în tot momentul căderea cetățiĭ, în urma atacului ultim definitiv ce îl vor da Japonesii cât mai curênd. Mai multe tunurĭ japonese — se ḑice — varsă neîntrerupt foc pustiitor asupra fortăreței şi a portului şi din posițiunile japonese se urméză neîntrerupt pe întréga linie atacurile infanteriei japonese contra forturilor. La Tokio se crede, că liniile de apĕrare rusescĭ sunt slăbite, în parte chiar sdrobite, aşa că se va puté da ḑilele aceste atacul definitiv pe linia *Antisan-Icişan*. Posițiunile rusescĭ din jurul portului sunt espuse şi ele focului teribil al tunurilor japonese, dér cu tóte acestea forturile rusescĭ continuă sĕ rĕspundă cu efect bombărdării.

— Amiralul *Alexiew* a adresat Țarului o telegramă cu data de 24 August în care se ḑice, că generalul *Stössel* i-a raportat din Port-Arthur cu data de 19 August, că în diminéța acelei ḑile, la órele $4\frac{1}{2}$, Japonesii au început asaltul muntelui *Uylovoi* şi bombardarea crâncenă a fortificațiunilor de pe frontul de nord şi a unei părțĭ din frontul de ost. Inimicul construesce tranşee pe colina ḑisă a Lupului, în fața posițiunei Iluşine şi de-alungul întregei văi Bunkho.

— *„Daily Telegraph“* din Londra crede a sci, că comandantul flotei rusescĭ din Port-Arthur ar fi primit ordinul, că décă nu va succede eşirea vaselor rusescĭ din Port-Arthur, atuncĭ ele sĕ fie aruncate în aer, ér echipagiile vaselor sĕ se înroleze în garnisónă. Scirea acésta am adus'o şi noi erĭ, comunicată fiind de biroul telegrafic din Budapesta, care însĕ o presenta ca venind direct din Petersburg, — ceea-ce nu este esact.

— Din *Cifu* se anunță, contrar scirilor venite din isvor engles, că bombardarea fortăreței a mai slăbit din causa lipsei de munițiunĭ suficiente. Ruşii profită de acéstă pausă şi aşéḑă mine numĕróse în fața forturilor.

— *„Gazeta de Colonia“* publică o telegramă din Petersburg cu amĕnunte asupra luptelor date în ultimele sĕptĕmânĭ la Port-Arthur. Deja în ḑiua de 16 Iulie Japonesii au făcut sforțărĭ uriaşe pentru a lua fortăréța cu asalt. *Cincĭ atacurĭ ale lor au fost însĕ respinse* cu atâta înverşunare de către Ruşĭ, încât Japonesii au fugit în disordine, părăsindu-şĭ armele şi lăsând pe câmpul de luptă 7000 morțĭ şi rănițĭ. După încercarea de la 20 Iulie, ce au făcut'o Japonesii pentru a surprinde pe Ruşĭ, ei au mai dat încă patru atacurĭ în ḑiua de 27 Iulie. 60,000 Japonesĭ au înaintat contra regimentului rus 13, care se împotrivi cu bravură, respingênd pe inimic cu baioneta. Japonesii au pierdut 10,000 de ómenĭ. *Fână în present Japonesii au pierdut la Port-Arthur 28,000 ómenĭ.*

In ḑiua de 8 August Japonesii au aşeḑat pe colina ḑisă a Lupului 25 tunurĭ de asediu, al căror efect teribil a silit pe Ruşĭ sĕ-şĭ părăséscă posițiunea. De atuncĭ Japonesii continuă necurmat bombardarea.

*

Situațiunea pe câmpul de rĕsboiŭ în Manciuria continuă sĕ fie neschimbată. De la lupta dată la Hayciöng, spune un corespondent al ḑiarului „Daily Telegraph“, nu s'a întîmplat vr'un eveniment mai însemnat. Ambele părțĭ beligerante aşteptă resultatul luptelor de la Port-Arthur. Ruşii speră sĕ ia în luna viitóre ofensiva. Trupele rusescĭ se bucură acum de odihnă, de care aveau mare necesitate.

*

Forțele rusescĭ în Extremul Orient.

Deşi nu se póte sci esact de ce forțe dispune Rusia în Extremul-Orient şi decĭ scirile ce se dau în acéstă privință sunt fantastice, credem totuşĭ util a reproduce o statistică a unui corespondent frances din Petersburg, care susține, că scie de ce forțe Rusia dispune acolo.

Ētă-le:

La Port-Arthur generalul Stössel dispune de o garnisónă proprie a cetății de 15,000 ómenĭ, afară de acésta mai are regimentul 5 siberian tare de 3000 ómenĭ, apoi regimentele 13, 14, 15 şi 16 siberiane, în total 12,000 ómenĭ, carĭ forméză divisiunea Fock; apoi de regimentele 25, 26, 27 şi 28 siberiane, tarĭ de 12,000 ómenĭ, formând divisiunea Kondracenko; apoi 5000 ómenĭ artilerie de câmp, în total 47,000 ómenĭ, dintre carĭ vr'o 10.000 scoşĭ din luptă dela începutul asediului.

La Vladivostok stă generalul Linevicĭ cu 40.000 ómenĭ.

Kuropatkin dispune de următórele forțe:

Corpul al doilea ost-siberian (40,000), corpul al patrulea siberian (50,000), corpul al ḑecelea rusesc (30,000), corpul al 17-lea rusesc (30,000). Totalul armatei lui Kuropatkin e de cel mult 150,000 ómenĭ, din carĭ trebuesc scăḑute perderile. Aceste trupe le póte opune la 250,000 de Japonesĭ.

In timpul ploilor se vor transporta corpurile 5 şi 6 ostsiberiane (60,000), corpul întâiŭ din Petersburg (30,000) şi corpul al optulea (30,000) neformat încă.

Intăririle vor fi de 120,000 ómenĭ, carĭ vor salva, precum cred Ruşii, pe Kuropatkin, în cas când ploile ar continua şi ar împiedeca mişcările Japonesilor.

Credem, că lista corespondentului frances nu e completă.

SCIRILE ḐILEI.

— 14 (27) August.

Maj. Sa monarchul nostru a dăruit pentru incendiațiĭ din Câmpenĭ suma de *3000 corone*.

Suspiționărĭ insipide. Ḑiarul guvernamental „N. H.“ din Clușiŭ scriind despre adunarea „Asociațiunei“, ce se va ține luna viitóre în Timişóra, aruncă bănuielĭ asupra ei prognosticând fără nicĭ un motiv binecuvêntat, că acolo *„érăşĭ* se vor face agitațiunĭ naționaliste, *ca de obiceiŭ* la adunările Asociațiunei“.

Décă i-ai strînge cu uşa pe jupâniĭ de la „N. H“ sĕ spună la care anume adunare s'au făcut asemenea agitațiunĭ — ar trebui sĕ rĕmână de minciună ca nisce netrebnicĭ.

Regele Carol la băile din Gastein. In timpul celor 8 ḑile, ce au urmat de la sosirea Regelui la băile Gastein, Suveranul a continuat cura începută, bucurându-se de o deplină sănĕtate şi făcênd de câte-orĭ timpul îi permite, lungĭ preumblărĭ pe jos. Joi, 5 August, urmând a se celebra printr'un serviciu religios a 74-a aniversare a nascerei M. S. Francisc Iosif, împĕrat şi rege apostolic, Regele în uniforma regimentului sĕu austriac, însoțit de adjutantul de serviciŭ, a mers la órele 10 jum. dim., la biserică pentru a asista la oficiarea acelui serviciŭ. La sosire, regele a fost primit de autoritățile locale; ér la întrare parochul bisericei i-a presentat apa sfințită. După terminarea serviciului religios, Suveranul se întreținu cu per-

---

întrodus şi pe la sate lămpĭ de tinichea pentru petroleu.

Lângă casă, în județele păduróse, se află construită o mică căsuță de lemn, fără ferestri, unde se păstréză unelte de gospodărie; alăturea e pivnița, apoi un coşar pentru porumb, ér mai departe grajdul şi poiata, construite din nuiele împletite şi acoperite cu ciamur. Tóte aceste acarete sunt încunjurate cu gard.

In județele lipsite de pădurĭ, acaretele lipsesc şi vitele vara sunt la păşune, ér iérna séu în curte séu într'o îngrăditură obştéscă a satului.

Imbrăcămintea țĕranului român din Basarabia e aprópe aceeaşĭ ca a tĕranului român de dincolo de Milcov. Imbrăcămintea se compune dintr'o pălărie de paie vara, séu căciulă, din cămaşă şi ismene, făcute de pânză de casă, altă-dată țesută pe dintregul de in, ér acum făcută pe jumĕtate cu bumbac; piciórele sunt încălțate cu opincĭ. De-asupra cămăşii țĕranul aruncă pe umerĭ o *manta*. Femeile vara pórtă o cămaşă lungă, pe de-asupra căreia se îmbracă séu fustă séu şorț şi o cațaveică; piciórele sunt desculțe séu în opincĭ. Imbrăcămintea de sĕrbătóre şi ḑile marĭ constă obicĭnuit dintr'un *antereu* de demicaton, ér la cei cu dare de mână de mătase; antereul se încinge cu brîu. Érna, pe de-asupra acestor haine se mai îmbracă *cojocul*. De-asupra brîului țĕranii se mai încing şi cu o încingĕtóre largă de piele, împodobită cu nasturĭ (bunghĭ) şi cruciulițe de aramă. Dumineca se pórtă nisce şalvarĭ largĭ crețĭ în dos, de demicaton albastru séu din postav de casă (bernevişĭ), ér pe de-asupra antereului o scurteică; în loc de opincĭ nisce *ciobote* potcovite cu potcóve de aramă. In județele Chişineu, Soroca, precum şi în județele din sudul Basarabiei, pe la Bender, Akerman, Ismail, țĕranii românĭ au părăsit aprópe cu totul portul național şi se îmbracă în „haine nemțescĭ“, ér femeile se îmbracă ca la oraşe. In județul Soroca țĕranii carĭ au îmbrățişat schisma protestantă a Stundiştilor se îmbracă în haine la fel cu coloniştii germanĭ.

La flăcăii din sat e acum mare modă pentru jiletce şi veste. Şi ciobótele cu brâul sunt douĕ obiecte de mare cochetărie.

Imbrăcămintea țĕrancelor de ḑile marĭ şi de sĕrbătorĭ se compune dintr'o rochie de bumbac séu de mătase, peste rochie se îmbracă o cațaveică îmblănită cu blană de vulpe, ér pe cap se pórtă o brobódă séu tulpan. Femeile bĕtrâne îşĭ acoper capul cu prosop alb de pânză, femeile tinere cu o bucată de borangic séu un testemel. Fetele nu-şĭ acoper capul şi pórtă pĕrul împletit în cosițe, care cad pe spate séu sunt ținute de un pieptene, împodobit cu o garofiță séu altă flóre. Țĕranca română din Baserabia iubesce a-se găti, e chiar cochetă, pórtă inele, gâtul ei e plin de mărgele séu harmaz, precum pórtă şi cercei. Firesce, că tóte aceste giuvaerurĭ nu se pórtă decât în ḑile de sĕrbătóre, ér în ḑilele de muncă portul femeilor e simplu, dér tot-déuna curat. Statiscianul-etnograf rus d-l Zasciuc, vorbind despre acéstă calitate a femeii românce din Basarabia, se esprimă în următorul mod „Trebue sĕ dăm dreptate țĕrancelor moldovence din Basarabia — ele se îmbracă simplu, dér cu mult gust şi fórte curat, deşi sunt cam cochete.“

---

sónele presente și în urmă luà loc în trăsura, care îl conduse la reședința sa, în mijlocul călduróselor manifestațiunĭ de iubire și profund respect din partea aprópe a întregului public de la Bad-Gastein, aflător pe piața bisericei și pe strade. In cursul sĕptĕmânei, Regele a visitat pe principesa Hilda de Anhalt și a binevoit a primi în audiență pe principele Max von Ratibor, ministrul imperiului german la Atena; Contra-admiralul von Pietruski, directorul arsenalului maritim de la Pola; Doctor von Körner, consilier imperial la ministeriul de esterne din Berlin. Numĕróse persóne aflate în localitate s'au grăbit a se înscrie în registrul regelui, printre carĭ mulțĭ demnitarĭ și persóne oficiale ale monarchiei austro-ungare, generalĭ și ofițerĭ superiorĭ din armatele austro-ungare și germane, precum și toțĭ Româniĭ ce urmézĕ cura în acéstă stațiune balneară.

Corul bisericei sf. Nicolae din Scheiul Brașovului va cânta mâne, Duminecă, în biserica Sfintei Adormirĭ din Cetate. Inceputul sf. liturgiĭ la órele 9 a. m.

Primirĭ la cursul de auditorĭ. Ministrul instrucțiunei publice Berzeviczy a adresat o circulară facultăților de drept din țĕră în care se comunică condițiunile de primire la cursul pregătitor pentru cariera de auditorĭ militarĭ. Concurențiĭ trebue sĕ-șĭ aibă esamenul juridic de stat și sĕ fie apțĭ pentru serviciul militar. Ei vor primi în timpul studiilor o subvenție de 1200 coróne, plus un ajutor de 200 cor. Concurenților li-se cere sĕ cunóscă limba *maghiară în vorbire și scriere.* Ministrul relevézĕ, că pot fi primițĭ și aceia, carĭ nu sciu bine nemțesce, ofer însĕ garanția, că vor învĕța în timpul cursului practic.

Din Cernăuțĭ se scrie, că dilele acestea a sosit în Bucovina d-l I. *Bogdan* profesor la universitatea din Bucurescĭ, trimis de ministrul cultelor și instrucțiunei publice din România, pentru a culege și studia actele aflătóre în archivele bucovinene eșite la timpul sĕu din cancelaria luĭ Ștefan cel Mare. D-l Bogdan va petrece timp mai îndelungat în Bucovina.

Un jubileu rar. Generalul de brigadă pens. Carl v. *Tasch*, originar din Vincovce (Slavonia) șĭ-a serbat dilele acestea în Viena jubileul de fer (70 anĭ) al cununiei sale. Bĕtrânul general, care a luptat în rĕsbóiele din 1848/49, 1859 și 1866, precum și în contra rebelilor dalmatinĭ la 1869, este în etate de 90, ér soția sa în etate de 85 enĭ. Amêndoi se bucură de o deplină vigóre.

O călĕtorie nocturnă cu balonul. Mercurĭ în 25 August séra, locotenentul *Corvin* din armata austro-ungară, însoțit de locotenentul armatei române *Asachi* au făcut o ascensiune la arsenalul din Viena cu balonul „Meteor". Era lună plină și un vênt favorabil. Aeronauțiĭ au trecut la 10 óre séra peste Dunăre la Budapesta, la 3 ó. dim. peste Tisa la Seghedin, apoi au aeronavigat peste Mureș și la 4.15 au descins în hotarul comunei Csanad, nu departe de Seghedin. Un gornic, care nu vĕduse încă balon, zărind o mogândeță plutind în aer, puse pușca la ochĭ sĕ ținteścă. In acel moment însĕ observà în luntrișóră capetele celor doi locotenențĭ și n'a mai tras cocoșul. Altmintrea se întêmpla vre-un accident.

Nestorul dietei ungare, koșuthistul Iosif Madarász, în etate de 90 anĭ îșĭ serbézĕ astădĭ, 27 August, iubileul de 72 anĭ de când e membru al legislativei. El a întrat întâiŭ în sesiunea 1832—1836 a dietei din Pojun ca *„ablegatus absentium"* și de atuncĭ a fost aprópe necontenit membru în dietă. Camaradiĭ luĭ îĭ vor aranja festivitățĭ și ovațiunĭ.

Un vițel cu două picióre. Farmerul Uriel Holland din Missuri (America de Nord) are un vițel, care a fost fătat fără piciórele anterióre. Vițelul trăesce și se mișcă tîrându-se și împingêndu-se cu piciórele dindĕrĕt. Lui Holland i-s'au făcut oferte, sĕ-ĭ cumpere vițelul, spre a-l arăta în menageriĭ.

Transferare. Colonelul George de *Catargiu* comandant al gendarmeriei din Cernăuți, a fost permutat în aceeașĭ calitate la Graz. Colonelul Catargiŭ este Român.

Tinerimea română din Hațeg învită la concertul, ce'l va da un grup de teologĭ din seminariul „Andreian" cu ocasiunea ținerii conferenței preoțescĭ, Duminică în 4 Sept. st. n. a. c. Inceputul la $7^1/_2$ óre séra. Venitul curat e destinat pentru scopurĭ filantropice. Prețurile: locul I. 3 cor., locul II 2 cor., locul III 1 cor. 40 fil., partere 1 cor. Bilete se află de vêndare în prăvălia d-lui B. Popoviciŭ și séra la cassă. După concert urmézĕ dans.

Program: 1) H. Kirchner: „Măeștrii și plugarĭ", 2) *a)* G. Dima: „Fântână cu trei isvóre", *b)* N. Popovicĭ: „Hora de la Grivița", 3) *** Solo la pian cântat de d-șóra Cornelia Baciu. 4) *a)* Kiriac—Murĕșan: „Morarul", *b)* I. Vidu—Murĕșan: „Rĕsunet de la Crișana". 5) Declamațiune. 6) F. Schuman: „Viéța țiganilor". 7) *** Solo de violină, cântat de Octavian Murĕșan. cu acomp. la pian de d-șóra Cornelia Baciu. 8) I. Vidu: „Din ședătóre", 9) N. Popovici: „Marș".

Scirĭ mărunte. Adĭ nópte s'a comis un furt în Strada Hirșer. Hoțiĭ necunoscuțĭ au pĕtruns în localitățile societățiĭ industriale de pielărie și spărgênd cassa Wertheimiană, au furat 1000 de coróne.

— Dilele acestea s'a înecat în Olt un băiat de 11 anĭ cu numele M. Weber din Feldióra.

— Din New-York se telegrafézĕ, că *30.000 zidarĭ*, angajațĭ la zidirea numĕróselor edificiĭ publice, au declarat grevă. Alte 21,000 de lucrătorĭ amenință cu grevă în cas, că nu se vor împlini postulatele înșirate în memorandul înaintat antreprenorilor. 65 școlĭ nouĕ au rĕmas neterminate și décă greva nu se va aplana, e pericol, că vre-o 100,000 copiĭ nu vor puté cerceta școlele din lipsă de localurĭ corĕspundĕtóre.

— Din Ajaccio se telegrafézĕ, că de alaltăerĭ bântue *un foc năpraznic* în pădurile de pe insula Corsica. Focul a nimicit până acuma vre-o 1000 de hectare de pădure.

Care farmacie va fi deschisă? Mâne Duminecă în 28 August, în órele postmeridiane, nu va fi deschisă în cetate decât farmacia domnului F. *Jekelius* din strada Porțiĭ.

Musica orășenéscă va cânta mâne Duminecă diminéța la órele 8 pe promenada de sub Têmpa, ér Lunĭ la órele $5^1/_2$ d. a. pe promenada de jos.

Adunarea generală a societăților săsescĭ.

In urma unei hotărîrĭ, ce s'a luat în timpul din urmă, adunarea anuală colectivă a societăților culturale săsescĭ nu se ține numai la orașe, ci și la satele fruntașe.

Anul acesta adunarea s'a ținut în comuna *Cristian*, vecină cu Brașovul, în mijlocul unei afluențe enorme de inteligență și popor.

Adunarea a fost fixată pe diua de 23 August. In ajunul acestei dile a sosit vicarul episcopesc Dr. *Teutsch*, primit cu ovațiunĭ și condus de un banderiu de călăreți de la gară prin stradile împodobite cu crengĭ de bradĭ. D-l Dr. Teutsch a venit, ca sĕ presideze adunarea în locul episcopului Dr. Müller, împedecat prin bólă.

In diua de 23 August s'a ținut serviciŭ divin de către predicatorul Dr. *Scherg* din cetatea Brașovului, ér predica a ținut'o Ernst *Thillner.*

Imediat după acésta s'a început adunarea societății „Gustav Adolf", la care primarul Martin *Kopony* a rostit o cuvêntare de bineventare. S'a presentat apoi o delegațiune a reuniunei femeilor săsescĭ, compusă din dame și țĕrance, oferind un dar în banĭ, resultatul unei colecte, ce s'a inițiat de către acéstă reuniune pentru acoperirea aranjamentului intern al preparandiei celei nouĕ de învĕțătóre, înființată în Sighișóra. O altă delegațiune, condusă de Dr. Fr. *Obert*, parochul cetății Brașovului, a presentat un ofert de 2000 coróne, sumă colectată pentru zidirea unui oratoriŭ evanghelic în comuna *Zêrneștĭ.* O a treia delegațiune, compusă din flăcăi și fete din țéra Bârsei a presentat ofertul sĕu în banĭ, colectat pentru acoperirea cheltuielilor altarului din Zêrnescĭ. In sfîrșit o delegațiune a elevilor gimnasiului „Honterus" din Brașov a presentat cadoul sĕu colectat în favorul comunității evanghelice din nou convertite (Los von Rom) din Turn, lângă Teplitz (Boemia).

Din raportul anual, ce s'a cetit, se vede, că contribuirile Sașilor la fondul societății cresc din an în an, ér din partea comitetului central din Berlin s'au trimis în cursul anului trecut pentru bisericele evanghelice lipsite din Transilvania suma de 30,706 coróne.

Dr. *Herfurth*, paroch în Cristian și decan, a ținut o conferență din trecutul comunei Cristian.

După adunare s'a dat un banchet, la care s'au pronunțat mai multe toaste. A vorbit între alții și fișpanul comitatului Brașov d-l Dr. George *Székely*, ridicând păharul pentru buna înțelegere între Maghiarĭ și Sașĭ. Dr. Székely șĭ-a început toastul în limba maghiară și a continuat apoi nemțesce.

Deputatul Dr. *Lurtz* a vorbit, aducênd elogii deputaților Sașĭ pentru curagiul, ce-l manifestă înainte de tóte față cu proprii lor alegĕtorĭ.

Convocare.

Comitetul despărțĕmêntului *„Hida-Huedin"* al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român" prin acésta convócă adunarea cercuală pe diua de *4 Septemvrie 1904* în *Hida* (Hidalmás) și învită cu tótă onórea pe toțĭ membrii și pe toți aceia, carĭ se interesézĕ de „Asociațiune" și doresc a promova interesele ei, sĕ participe la acéstă adunare a despărțĕmêntului, care se va ține după următorul program:

1. Participarea în corpore la serviciul divin, ce se va celebra în biserica română din Hida la 9 óre a. m.
2. După terminarea serviciului divin, deschiderea adunării prin președinte.
3. Esmiterea unei comisiunĭ pentru verificarea procesului verbal al adunării.
4. Raportul comitetului despre activitatea despărțĕmêntului.
5. Raportul cassarului, conținênd rațiocinul de pe anul expirat și proiectul de budget pe anul viitor.
6. Raportul bibliotecarului despre starea bibliotecei despărțĕmêntului.
7. Esmiterea comisiunilor: *a)* pentru incassarea taxelor și câștigarea de membri noi pentru Asociațiune; *b)* pentru censurarea raportului comitetului; *c)* pentru censurarea raportelor cassarului și bibliotecarului; *d)* pentru opinare în causa conferirei premielor destinate pentru premeiarea înființării orĭ susținerii grădinilor de pomĭ.
8. Disertație conform §-lui 37 din statute.
9. Rapórtele comisiunilor exmise conform punctului 7 și deliberarea asupra lor din partea adunării.
10. Eventuale propunerĭ.
11. Esmiterea a doi delegațĭ, carĭ sĕ represinte despărțĕmêntul la adunarea generală a „Asociațiunei".
12. Alegerea comitetului pe un period de 3 anĭ.
13. Inchiderea adunării prin președinte.

Banffy-Huedin, 16 August 1904.

Ioan Pop, director-președinte. *Dr. Andreiu Pop*, notar controlor.

NB. După terminarea adunării prând comun în ospĕtărie și apoi concert dat de corul plugarilor din Jimbor și Almașul-mare.

Școla comercială sup. gr. or. din Brașov.

(Avis pentru anul viitor).

Anul școlar 1904/1905 se va începe la 1-a Septemvrie v. 1904. Inscrierile se fac de direcțiune în dilele de 1, 2 și 3 Septemvrie v. Examenele supletorii și de emendare se vor ține în 1 și 2 Sept. v. Cei-ce vor întârdia atât de la acest examen, cât și de la înscriere, pot fi admișĭ numai, décă vor dovedi cu certificate demne de credință causa întârdierei. Examenele de privatiștĭ se vor ține în 4 Sept. v. Aceștia au însĕ a-se însinua în persónă la direcțiune cel mult până în 1-a Sept. v. Privatiștii au a plăti taxele pe un an școlar cu *74 corone* și taxa de examen de *80 corone* deja la însinuare pentru examen.

In clasa primă pot fi primițĭ numai acei elevĭ, carĭ au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere de pe clasa IV gimnasială, reală séu civilă, de la o școlă publică. La înscriere se cere atestat școlar și atestat de botez.

Taxa de primire e *8 corone*, didactrul *60 corone* și alte taxe *6 corone* și trebuesc plătite la înscriere cel puțin jumĕtate, éră până în Februarie restul. Elevii, carĭ nu-șĭ vor achita la timp taxele, vor fi oprițĭ de la cercetarea cursurilor.

Elevii de confesiunĭ strĕine plătesc didactru duplu.

Fie-care elev va mai plăti pe séma fondului de pensiune al profesorilor încă o taxă de 10 coróne.

Fie-care elev e dator a avé la începutul anului școlar tóte cărțile și recvisitele necesare nouĕ și în bună stare, de óre-ce legile școlare opresc traficul de cărțĭ și recvisite și folosirea de cărțĭ vechĭ și necorĕspundĕtóre. Cărțile vor purta visa institutului alăturea cu numele elevului.

Chipul și uniforma proprie a școlei comerciale se recomandă, a se procura deja în prima lună de școlă și se impune în mod obligatoriu tuturor elevilor din școla comercială. Forma și colórea se pot afla de la direcțiune. Pentru orĭ-ce informațiunĭ mai detailate părinții și tutorii școlarilor sĕ se adreseze la direcțiune.

Direcțiunea școlei comerciale superióre gr. or. rom. din Brașov.

NECROLOG. In diua de 19 August a repausat **Ioan Maxim de Jugăstrenĭ,** preot g. c. în Jugăstrenĭ (Chioar) în etate de 65 anĭ. Il jelesce vĕduva Maria născ. Simon și fiiĭ și ficele: Augustin-George, Iuliana, Valeria m. Petrișor, Ioan, Susana m. Percea, Alexandru-Daniel și Maria m. Marian, precum și ginerii Petru Petrișor, Ioan Percea, Gavril Marian și nora Emilia n. Hajdu, împreună cu numĕroșĭ nepoțĭ

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 27 August. La alegerea de erĭ din Pecĭca au obținut: Herczeg (liberal) 802 voturĭ, Zlinszky (ugronist) 457 voturĭ, Dr. George Popa 429 voturĭ. Intre Herczeg și Zlinszky are loc balotagiu.

Petersburg, 26 August. Agenția telegrafică rusă primesce din Cifu scirea, că după istorisirile strĕinilor sosițĭ acolo din Port-Arthur, fortăreța se ține bine. Japonesii au avut pierderĭ enorme cu ocasiunea atacurilor din urmă. Marĭ jertfe i-a costat mai ales asaltul de la 23 August.

Londra, 26 August. După scirĭ din Petersburg, armata lui *Kuroki* a reluat acțiunea contra flancului stâng al lui *Kuropatkin.* Inaintarea Japonesilor însĕ se face fórte încet.

Londra, 27 August. Afară de trei forturĭ Japonesii, au ocupat tóte forturile esterne de la Port-Arthur. Asaltul de la 22 August a fost *din nou respins* cu marĭ pierderĭ.

Damele englese nicĭ-odată nu întrebuințézĕ cremă pentru față, ci lapte de acstravețĭ, calitate veritabilă englezéscă care se capĕtă în farmacia lui C. Balassa. Cosmetic nevătĕmător cu efect absolutamente sigur, care după 2—3 întrebuințărĭ face sĕ dispară pistrui, petele de ficat, sgrăbunțe, parasițiĭ și orĭ-ce necurățeniĭ, împrumutând obrazului o înfățișare înviorată și tineréscă. Sĕ se observe, ca pe fiecare sticlă sĕ fie pus numele Balassa. Sticla 2 coróne. Săpun de castravețĭ veritabil englesesc 1 cor., pudră de castravețĭ 1 cor. 20 b. Se capĕtă la farmaciĭ. Trimeterĭ cu posta face farmacia C. Balassa, Budapesta, Erzsébetfalva.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Dr. med. univ.

Franz Stiehler

fost medic la spital.

Specialist pentru bóle interne, de copii și sexuale. — Dă consultațiunĭ dela 11—1 óre a. m.—*Strada Mihail Weiss Nr. 9.*

Nr. 15—1904, ex. sen. şc. com.

Escriere de concurs.

Pentru completarea postului de învĕţător la şcóla comunală din Borgo-Tiha se escrie concurs cu terminul până la **29 August 1904**, pe lângă următórele emolumente împreună cu acel post şi anume:

Salar anual de 600 cor., cuartir liber în edificiul şcólei constătător din 2 chilii, cuină şi cămară, competinţă de grădină în estensiune de 400 ⁰☐ şi cuincuenalele prevĕḑute în lege.

Concurenţii la acest post de învĕţător au se documenteze, cumcă poşed în vorbire şi scriere limba română şi magbiară, cumcă în înţelesul legii sunt cualificaţi şi sunt de relig. gr.-cat.

Recursele scrise în limba română şi maghiară şi adjustate cu estras de botez, cu diplomă de cualificaţiune docenţială, cu atestatul despre eventualul serviciu de învĕţător de până acuma şi atestat despre purtarea morală din partea primăriei comunale, au sĕ fie înaintate până la terminul de mai sus senatului şcólei comunale din B.-Tiha.

Suplicele înaintate după terminul pus nu vor fi luate în considerare.

De la presidiul senatului şcólei comunale.

Borgo-Tiha, 10 August 1904.

Iliescu Vasiliu,
preşedintele scaunului şcolar.

2—3

PUBLICAŢIUNE.

Biserica Sf. Niculae din Braşov-Scheiu **dă în arêndă** pentru mai mulţi ani 27 jugăre de fânate, comasate, din apropierea fabricei de zahar dela Bod.

Arêndarea se va face pe cale de licitaţiune publică verbală, care se va ţinea **Duminecă în 22 August** st. vechiu (4 Septemvrie n.) 1904, la 10 óre a. m, în sala de şedinţe a comitetului dela Biserica sf. Nicolae din Braşov-Scheiŭ.

2—3.1468. **Epitropia.**

De vênḑare una sută carĕ de fên,

la care pot veni cu oi séu vite cornute, avênd localităţile de lipsă.

Cumpĕrătorii sĕ se adreseze în comuna **Uj-Radna**, poşta ultimă Ó-Radna la D-l

Cosma Cotul
proprietar şi învĕţător pens.

Un Ver alb, de un an

(rasa aşa numită Berschieren)

e de vênḑare.

Informaţiunĭ se pot căpĕta la Administratia „Gaz. Transilv.“

3—3.1462.

Ciocoladă de Tannin
a lui SZTRAKA,
are cel mai bun efect
în contra diareĭ,
atât la copiĭ cât
şi la adulţi.
O bucată costă
40 [illegible]
Se află de vênḑare
în tóte farmaciile

CUI ÎI PLACE

o faţă delicată şi curată, fără pistrui o piele móle şi un teint trandafiriu? Acela sĕ se spele în fie-care ḑi cu renumitul săpun medicinal

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 mineri.)

dela Bergmann & Co. in Dresden şi Tetschen a/E.

Se capĕtă bucata cu 80 banĭ, în farmaciile:

VICTOR ROTH la „Ursu“,
FR. STENNER la „Leu“,
JUL. HORNUNG la „Arap“,
TEUTSCH & TARTLER drog. } în Braşov;
farmacia W. LINGNER,
J. B. MIRSELBACHER sen. } în Sighişóra.

500 fl. plătesc celui ce va mai căpĕta vre-odată **durere de dinţi**, orĭ îĭ va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinţi

a lui Bartilla, o sticlă **70 banĭ.**
(Pentru pachetare şi expe. franco 96 fil.

Eduard Bartilla-Winkler
VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Sĕ se cêră pretutindenea apriat apa de dinţi a lui **Bartilla**. Denunţărĭ de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se póte căpĕta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco.

Se capĕtă în BRAŞOV la farmaciile: V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter piaţa Franc. Iosif. Jekelius, Stenner Str. Porţi 21. Obert Blumena la Victor Klein farm. Coróna.

CHOCOLAT KOHLER

Marcă cu renume universal
pentru calitate fină.
Vênḑare cu mĕruntu şi engro
în Ungaria la
Brázay Kálmán Budapest
VIII. József körút 37—39.

1—10.1477.

Nr. 108—1904.

Anunţ.

Aceia, carĭ doresc sĕ ţină în anul şcolar 1904|5 Internatul „Ionciovicĭŭ“, au sĕ-şĭ presinte, începênd din 10 August v. până în 25 August v. incl., ofertele lor în scris.

Braşov, 9 August v. 1904.

Eforia şcólelor centrale române ort. rĕs. din Braşov.

2—3.1467

Nr. 13158—1904.

PUBLICAŢIUNE.

Prin acésta se aduce la cunoştinţă publică, că comuna orăşenéscă Brassó, **cu începere dela 27 August a. c.** (Sâmbătă), **va vinde carne de vită în măcelăria din casa sfatului** (Stuba) în regie proprie.

Magistratul orăşenesc.

2—2.1474.

ATELIER DE ARCHITECTURĂ

şi pictură artistică decorativă.

Subsemnaţii se recomandă pentru tóte comandele referitóre la

projectarea de planurĭ

pentru case de locuit, vile, bisericĭ, şcolĭ, teatre, sălĭ de concert etc. precum şi pentru executarea de ornamente decorative pentru interior cât şi pentru scene ocasionale.

Bulhardt & Duşoiu.
Braşov Strada orfanilor nr. 27.

3—3.1461

AVIS membrilor societăţiĭ nóstre!

Avem onórea a face cunoscut acelor Onoraţi membrĭ ai **„Primului institut de asigurare de serviciu militar“**, asociaţie ce desfăşură o activitate binecuvêntată, sub Inalta protecţie a Alteţei Sale c. şi r. Archiducele Iosif, şi acelora carĭ din causa de absentă, séu alte împrejurărĭ, nu au primit publicaţiile ce li-sau trimis, că cu începerea dela 1 August anulcurent chitanţele de premiĭ scadente se vor lua în primire de nou înfiinţata „Representanţă cercuală“ de aicĭ.

Ne luăm voia a atrage atenţiunea părinţilor, carĭ duc grije de viitorul copiilor, precum şi a tutorilor de orfanĭ asupra intenţiunilor binefăcĕtóre a institutuluĭ nostru, care şi aci numĕră o mulţime de membriĭ fără deosebire de naţionalitate şi rang, că cancelaria nóstră, care **se află în casele Dr. Tartler, Strada Porţiĭ nr. 35, dă tóte informaţiile** ce se vor cere atât verbal, cât şi în scris, despre tóte întrebările în privinţa institutului, fără nicĭ o plată, şi la cerere trimite şi pe plenipotenţiatul cancelariei la faţa loculuĭ, fără plată.

Órele de cancelarie dela óra 8—12 a. m. şi dela 3—6 p. m
Dumineca şi în ḑile de serbătóre dela 10—12 óre a. m.

Representanţa cercuală generală.

2—3.1472.

Mare **deposit de pânzărie** fabricat Schroll.

DESCHIDERE DE MAGAZIN!

Am onórea a aduce la cunoscinţa On. public, că **am deschis** pe piaţa din loc

Strada vămiĭ nr. 21.

sub firma mea protocolată la tribunal, un

Magazin de mode pentru dame şi bărbaţi.

Bogatul meu deposit **l'am asortat** cu cele mai nouă şi moderne, **Stofe de rochiĭ** pentru Dame şi pentru haine bărbăteşţĭ, şi cu **articolĭ de modă** ce cade în branşă acésta, astfel că pot satisface şi cele mai exagerate cererĭ.

Apelând la sprijinul On. public şi asigurând un serviciu din cele mai solide, rĕmân

cu tótă stima **FENYVESI M. LAJOS.**

BLUSE de stofă şi mătase.

Truson pentru mirese.

Stofe englezescĭ pentru haine bărbătescĭ.